

Motion till riksdagen 2024/25:2548

av **Boriana Åberg (M)**

Absolut skuldpreskription

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa absolut skuldpreskription för privata skulder och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ändra avräkningsordningen hos Kronofogden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Årligen hamnar ett stort antal människor i Sverige i skuldfällan, inte sällan orsakat av lättvindigt beviljade krediter. Vid årsskiftet 2023/2024 fanns 417 248 personer registrerade hos Kronofogden. Under 2023 ansökte 31 396 personer om skuldsanering, en ökning med 22 procent jämfört med samma tid föregående år. Enligt statistik från Kronofogden blir cirka hälften av alla sådana ansökningar beviljade. Resterande får ingen hjälp utan hamnar i en skuldsituation de inte kan ta sig ur, vilket leder till många mänskliga tragedier. Dessa personer är utestängda från möjligheterna att få kredit, köpa eller hyra en bostad eller skaffa sig ett mobilabonnemang – hinder som dessutom i förlängningen försvårar för dessa människor att skaffa sig ett nytt jobb och förbättra sin inkomst. Man hamnar helt enkelt i en negativ spiral som inte går att bryta.

Ett sätt att minska problemet med de livslånga skuldsättningarna är att införa absolut skuldpreskription. Idag är reglerna sådana att preskriptionstiderna för civila skulder med lätthet kan avbrytas genom att den som bevakar en fordran skickar brev till gäldenären med jämna mellanrum. Därigenom bryts preskriptionstiden, och skulden förlängs. Resultatet blir att skulderna följer med den skuldsatte i graven. Detta kan jämföras med skatteskulder till staten som i normalfallet preskriberas efter 5 år.

Ett regelverk som medger en absolut skuldpreskription efter exempelvis 15 år skulle ha åtminstone två positiva effekter. Dels skulle de som beviljar krediter tvingas göra noggrannare kreditprövningar, varigenom många människor aldrig ens skulle hamna i skuldfällan, dels skulle det reducera behovet av skuldsanering, som i dag tar i anspråk en stor del av Kronofogdemyndighetens resurser, som istället skulle kunna användas för bekämpning av grov brottslighet, något som det i dag inte finns tillräckliga resurser för.

Avräkningsordningen hos Kronofogden bör ses över så att betalningen först räknas av mot kapitalskulden efter utökningskostnader. I dagsläget avräknas dessa först mot räntan, vilket innebär att den skuldsattes skulder fortsätter att öka.

Boriana Åberg (M)